

Základní větné členy

Anotace: Procvičení učiva o základních větných členech

Předmět: Český jazyk

Téma: Základní větné členy

Cíl: Žák si opakuje učivo o základních větných členech. Žák tomuto učivu rozumí a toto porozumění dokáže aplikovat na řešení zadaných úloh.

Cílová skupina: 2. stupeň ZŠ

Časová dotace: 15 minut

Použité metody, formy: Dovednostně-praktická metoda, metoda samostatné práce, forma individualizovaná a skupinová

Kritéria hodnocení: Za správnou odpověď bod

1. Podtrhněte nepravdivé tvrzení.

3 BODY

Základní skladební dvojice je tvořena podmětem a přísudkem.

Na podmět se ptáme 1. a 5. pádem.

Podmětem může být kterýkoli slovní druh.

Podmět může být vyjádřený, nevyjádřený a všeobecný.

Podmět může být holý, rozvitý a několikanásobný.

Přísudek nemůže být několikanásobný.

Přísudek je vždy vyjádřen slovesem.

Složený tvar slovesný je jedním větným členem.

Přísudek jmenný může být beze spony.

Sponou v přísudku jsou tvary slovesa být a stát se.

2. Určete podmět a napište, který slovním druhem je vyjádřen.

12 BODŮ

Na náměstí proudily davy lidí. **davy – podstatné jméno**

Nejchytřejší z nich jejich lest prokoukl. **nejchytřejší – přídavné jméno**

Nikdo s ním nechtěl mluvit. **nikdo – zájmeno**

Protože je spojka podřadicí. **protože – spojka**

Kdosi v dáli začal falešně zpívat. **kdosi – zájmeno**

Kolem nich proběhl splašený kůň. **kůň – podstatné jméno**

3. Vypište přísudek a určete, zda je slovesný, nebo jmenný se sponou.

10 BODŮ

Jan je úspěšný fotbalista. **je fotbalista – jmenný se sponou**

Dnešní ráno bylo deštivé. **bylo deštivé – jmenný se sponou**

Zítra budeme hrát další zápas. **budeme hrát – slovesný**

Ondra se stal lékařem. **se stal lékařem – jmenný se sponou**

Určitě by tam přišli. **by přišli – slovesný**

4. Určete podmět a přísudek.

36 BODŮ

Jana je talentovaná houslistka. **Jana – podmět, je houslistka – přísudek**

Na obraze namaloval kočku s koťátky. **(on) – podmět, namaloval – přísudek**

Žába žbluňk do rybníka. **žába – podmět, žbluňk – přísudek**

Vše dobře skončilo. **vše – podmět, skončilo – přísudek**

Raněný požádal o vodu. **raněný – podmět, požádal – přísudek**

Naše Eva je velmi nadaná. **Eva – podmět, je nadaná – přísudek**

Pomohl bych jim. **(já) – podmět, pomohl bych – přísudek**

Letos nám na zahradě vyrostly obrovské dýně. **dýně – podměť, vyrostly – přísudek**
Petr se stal učitelem. **Petr – podměť, se stal učitelem – přísudek**